

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 310. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358027104/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Hus et Mindesmærke om Fortiden, hver Brønd, hver Bænk et Vidnesbyrd om Fædrenes stille, simple og tankerige Liv. Endnu havde ingen bleg Overkalkning gjort Husene ens. De prægede stateligt med brogede Billeder, der var laante fra Digtninge og Sagn. Ottarit og Siegenot, Dietrich og andre gammeltyske Helte stod udskaarne som Beskyttere og Vogtere over Dørene. Der hvilede over den gamle, ærværdige Rigsstad med dens Vidundere og Underligheder en Duft af Poesi, som Politikens og Oplysningens Trækvind paa andre Steder forlængst havde bortblæst. *)

Nürnberg er jo i og for sig en herlig By. Men det forstaar sig, at Middelalder, gamle Huse, gamle katolske Kirker, gamle Niebelungenhelte over Dørene, det var Noget for to unge, begyndende Romantikere. Deres Sværmeri for det skønne Nürnbergs Skatte er i og for sig langt naturligere end det attende Aarhundredes lange Blindhed for dem. Som Ordet «gotisk» endnu for Lessing kun havde betydet «barbarisk», saaledes havde den tyske Renæssance været Winckelmann en lukket Bog. Nu blev Nürnbergs Herligheder betragtede med friske Øjne. I en Slags Kunstrus gennemgik Vennerne Kirkerne og Kirkegaardene, de stod ved Albrecht Dürer's og Hans Sachs's Grave, og idet en svunden Verden nu steg op for deres Blik, blev det gamle Nürnbergs Liv af sig selv til en Kunstroman for dem. Det Afsnit i Hjerteudgydelserne, som fører Titlen: *Albrecht Dürer's Æresminde*, bliver det første Foster af disse Stemninger og samtidigt et Udtryk for den unge Forfatters varme Nationalfølelse. «Da Albrecht førte Penslen, da var Tyskeren endnu en ejendommelig og udpræget Karakter paa Verdensskuepladsen, og hans Billeder gengiver, ikke blot udvortes, men ogsaa inderligt, denne tyske Karakters alvorlige, ligefremme og kraftige Væsen trofast og tydeligt. I vore Dage er dette Præg gaaet tabt i Kunsten som i Livet. Den tyske Kunst, der indenfor Nürnbergs Ringmure var en from, husligt opdraget Yngling, er nu blevet til en Verdensmand, der med det Smaastadsagtige ogsaa har mistet sin Ejendommelighed.»

Og dog er denne Nationalfølelse i Kunsten ikke Grundfølelsen hos Wackenroder; den hviler i en mere omfattende. Først og sidst prækes i den lille Bog imod al Utaalsomhed i Kunst. Udløsningen fra al Regeltvang, begrundet paa den dybe og sægte

*) Köpke: *Tiecks Leben* I. 159.